

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 31 Octombrie

Ne apropiem cu fie-care și de acel punct al vieții parlamentare, care are să fie decizătoriu în felul său. Deciderea va fi asupra forme constituționale: ca până acum? ori altfelu? Punctul este proiectul de lege privitoriu la administrațiunea Bosniei și Erțegovinei, resp. desbaterea lui în amândouă parlamentele din monarhia austro-ungurească. Presemnele furtunei din timpul acestor debateri se ved deja în cluburile dietei unguresci și este semnificativ, că însași partida guvernamentală se vede zăpăcită față cu proiectul din cestiune: unii votează pro, alții contra. Numai opozițiunea este în clar cu proiectul. Ori de ce nuanță ar fi, opozițiunea respinge proiectul, pentru că este în contradicțiune cu art. XII: 1867; dă delegațiunilor o sferă de activitate, care „vatemă” constituțiunea și lipsește parlamentele și guvernele din ambe jumătățile monarhiei de influență asupra afacerilor de stat etc. și în cele din urmă opozițiunea, nu o spune, dară se vede că o simte, se teme că prin proiectul din cestiune se deschide calea, ca din delegațiuni să se facă un parlament central.

Pe când se simt astfelu de lucruri în sferile înalte ale Budapestei tot cam așa vedem, că se întemplă și în sferile înalte ale Vienei. Acolo între amicii constituțiunei de astăzi este temere de modificări constituționale cu Taaffe, sau dacă nu se poate cu Taaffe cu Hohenwart. Va să dăcă două inimi și totuși numai un puls.

În direcțiunea, de care se tem o samă de oameni dincoace și dincolo de Laita, scrie „Politik” din Praga. Foiaia aceasta vede în delegațiunile comune ultima scăpare parlamentară a unității imperiului și foiaia cehică n'are nimica în contră, dacă în viitoriu acest parlament central se va alege prin dietele provinciale, sau prin alegeri directe, bunăoară ca parlamentul central al Germaniei.

Kossuth într'o lungă epistolă adresată lui Ign. Helfy rectifică cele publicate de „Soleil,” despre vederile sale politice în ceea ce privește Ungaria. Epistola aceasta este destul de interesantă spre a reveni asupra ei cu altă ocaziune.

La Viena se așteaptă Tarevici, clironomul rusesc. Se susține că acesta dela Viena va merge la Berlin. Visita aceasta pare a schimba situațiunea cea încordată dintre Germania și Austria de o parte și Rusia de altă parte.

În cestiunea Arab-Tabia n'avem până în momentul, când scriem aceste, sciri mai noue. Pentru a cunoaște și mai bine fazele prin care a trecut până acum cestiunea aceasta, reproducem după „Curierul Balasan” următoarele:

De și încă nu se cunoaște oficial rezultatul deliberărilor comisiei pentru curmarea cestiunei Arab-Tabiei care a fost atât de lung amănată, totuși se prevede că deciziunea ce s'a luat, sau are a se lua, este în desa-

vantagiul României. Aceasta este până acum versiunea cea mai acreditată a mai tuturor diarelor din capitală. Se afirmă chiar că recenta demisiune a d-lui Ioan Brătianu, președintele consiliului, nu este străină de această cestiune.

Tot cea ce se scie până astăzi este că comisiunea europeană s'a intrunit sub președința d-lui Lalane, reprezentantul Franceiei, și după propunerile Rusiei, a studiat, la fața locului, dacă s'ar puté găsi în apropiere și un alt loc afară de Arab-Tabia pentru a se așeza un pod peste Dunăre.

D. Colonel Fălcoianu, care a luat parte la lucrările acelei comisii ca delegat al României cu vot consultativ, ar fi telegrafat guvernului că, după cât a presimțit, majoritatea delegațiilor se va pronunța în contra noastră.

După ce comisarii 'si-au terminat lucrările la fața locului s'au întors în Bucuresci Mercurea trecută. Aici ei s'au intrunit pentru a delibera din nou asupra acestei cestiuni, și în urmă își vor face raporturile lor către guvernele respective. Astfel deciziunea comisiei nu se va cunoaște de cât după ce comisarii vor refera cabinetelor respective cari, după ce vor constata majoritatea părerilor, o vor comunica guvernului din Bucuresci.

Puțin impoartă de alt-minterlea procedările ce membrii acestei comisii vor găsi de cuviință a urma; cestiunea importantă pentru noi este de a sci, dacă și de astă dată România va trebui să cadă victima acestei noie nedreptăți, și a fi jertfită pe altarul intereselor puterilor celor mari.

În fața acestei nedreptăți, dacă se va fi consumat, vom dice și noi cu confracții nostri de la „Vocea Covurliului”:

„Ca Români sîntem adânc răniți de loviturile fatale ce soartea ne dă cu atâta înăsprire. Sîntem datori însă a nu perde nimic din energia caracterului nostru și cu cât adversitatea este mai mare, cu atâta trebuie să ne oțelim sufletele și să indoim vegherea, căci mari și puternice cumpene mai pot pune în joc starea lucrurilor din Orient”.

Dieta Ungariei.

În ședința dela 5 Noembrie s'a continuat, după autentificarea protocolului și prezentarea esibitelor discusiunea specială asupra legii de îndigenat. Discusiunea a progresat până la § 50.

Cătră sfârșitul ședinței Bela Lukács își motivează interpelațiunea sa despre împrumuturile ce le a făcut guvernul dela 1876—1879. Oratorul reasumă substratul interpelațiunei sale în 3 întrebări: 1). Până la care sumă a imputernicit legislativa pe guvern să facă împrumuturi? 2). Cum a întrebuițat guvernul această imputernicire și câți bani a împrumutat? 3). Nu a făcut guvernul mai multe împrumuturi decât era îndreptățit a face?

Oratorul luând de basă esposeul ministrului de finanțe află că guvernul a trecut marginile imputernicirei. I s'a dat adevărat imputernicirea, să rescumpe împrumutul de 153 milioane, să acopere speșele de ocupațiune și erogațiunile curente ale statului. Pentru rescumperarea bonurilor erariale s'a întrebuițat în valută de bancă efectiv 178 milioane. Acest titlu e justificat. Pentru ocupațiune i s'au votat guvernului pe 1878 și 1879—12 milioane, 7 mil. s'au acoperit din activele comune ear 35 mil. prin operațiuni de credit. Speșele curente au fos 119 1/2 mil. — prin urmare guvernul a fost imputernicit să contragă cu totul un împrumut de 333 milioane, el însă a contras 352 milioane, prin urmare a trecut preste marginile imputernicirei. Deci i se adresează ministrului de finanțe interpelațiunea următoare: Pe ce basă s'a cređut guvernul îndreptățit a trece preste marginile imputernicirei, ce 'i-a dat legislativa și pentru ce a făcut mai multe împrumuturi decât era îndreptățit a face?

Cu aceasta ședința se închide.

În ședința dela 6 Noembrie s'a desbătut proiectul despre indegenat până în sfârșit. Venind la ordinea di-lei proiectul despre civilistă ia mai întâiu după referent cuvântul

Deput. Urányi care se încearcă a dovedi din unele declarațiuni mai vechi ale ministrului president, că acesta a fost la început contra urcării civilistei. Este o satiră a sorții că tocma Tisza recomandă a se vota aceeași sumă pe carea el o a aflat mai de mult prea mare. Atunci au fost vremile rele, cum se dice, dar apoi astăzi sînt și mai rele! Tisza împuta de acele vremi ministrilor, pentru că nu au influențat asupra monarhului să renunță la urcare. Pentru ce nu a făcut el aceasta ađi, când e ministru? Atunci el numia pe pãrtinitorii civilistii curtisani, dar ce numire merită el? El nu 'și-a împlinit chemarea nici ca deputat pentru că atunci în cele din urmă totuși a votat civilista, nici ca ministru, pentru că nu s'a adresat la inima pãrintească a Maiestăței Sale. Prelângă aceasta nici nu există o civilistă ungurească pentru că toți banii se chieftuesc în Viena. În fine propune reducerea civilistei dela 4,650.000 fl. la suma de 3,650.000 fl. (Aplaus în stânga).

Ministrul presid. Tisza replică că pe timpul de care amintesc preopinutul, nu era vorba de susținerea unei sume statorite deja ci de urcarea ei cu un milion pe an. Și aci este o mare diferență. De altfel poate să asigure pe antevorbitor că curtea nu a fost de seculi așa ungurească cum e astăzi — și pe acest factor trebuie să se pună un mare pond.

D. Irányi nu compară civilista împăratului și regelui cu a unui președinte de republică, dar totuși trebuie să amintească, că d. e. presidentul francez are numai 360,000 fr. El nu dice că împăratul și regele se va ajunge numai cu atât, dar cu o sumă mai mică se va ajunge. Anglia, țara cea mai bogată, Germania, statul cel

mai puternic din Europa centrală, cu 40 milioane locuitori, Italia cu bugetul seu fără deficit, au civiliste mai mici decât noi. Maiestatea Sa spriginesce ce e drept cu seriozitate nisunțele de artă și pe cei lipsiți, dar aceasta o fac și ceilalți principii. Judecând asupra acestei întrebări trebuie să avem în vedere stările noastre; în luptă cu un deficit colosal, abia putând face ceva pentru scopuri culturale și comerciale, ne este imposibil a vota suma propusă, care trebuie să o numim colosală. Pentru că și în Austria se votează atâta sumă, nu urmează ca și noi să votăm asemenea. Dincolo ea corespunde mai curând puterii contribuțiilor. Norvegia, care are mai multe drepturi decât Ungaria, abia plătesce a deca parte din ce dă Svedia pentru civilistă. Popoarele numesc pe regii lor părinți, părinții când ved pe copii suferind de lipsă își restring erogațiunile și ajută copiii. Așa a făcut Victor Emanuil. Când oastea lui Filip din Macedonia se topia de sete în pustie, regele a vërsat apa, ce 'i-o aduse un oștean dela un isvor micuț, cu cuvintele că nu voiesce a se recori când poporul seu se frige de sete. În a. 1848 când s'a prezentat o deputațiune la regele pentru aprobarea legilor din 1848, ea nu a fost admisă, pentru că regele, cum s'a exprimat un archiduce, se afla la mănăcare. Conducătorii deputațiunei — nu un democrat, ci principele Eszterházy — 'i-a răspuns, că când e vorba de binele poporului Maiestatea Sa se poate mulțăm și cu un blid mai puțin. Când țara se află la marginea prăpastiei, se poate ajunge regele unguresc cu un milion mai puțin. Nu coroana e cea mai strălucitoare, purtătoriu ei mai bogat, ci cea care 'i resfrânge fericirea țerei. Primesce propunerea lui Urányi. (Aplause în stânga).

I. Madarász propune respingerea proiectului și stabilirea civilistei în fie-care an la desbaterea bugetului.

Contele Apponyi primesce civilista, dar trebuie să împute guvernului că nu a atras atențiunea cercurilor normative asupra reducțiunei civilistei, căci inițiativa trebuie să vină dela curte.

Helfy nu a putut pricepe nici odată pentru ce se stabilește civilista pe 10 ani. Nici odată n'a avut un proiect de al guvernului o numire mai nimerită decât cel de față; el tractează despre „preainaltul stat al curții” și în faptă se referesce la cel mai mare stat din Europa. Se dechiară pentru propunerea lui Madarász!

L. Szily atërnă votul seu dela dechierațiunea ministrului presid. că nisuișe va a esopera dela Maiestatea Sa reducerea civilistei. Dacă Maiestatea Sa doresce să se susțină aceasta sumă, atunci oratorul e gata a o vota. (Mișcare).

La aceste replică Tisza că un ministru care ar răspunde la o asemenea întrebare, ar merita să fie dat afară.

Punându-se la vot proiectul se primesce cu o majoritate precumpănitore. Numai stânga extremă a votat contra.

După terminarea obiectelor puse

pe astăzi la ordinea zilei ia cuvântul deputatul Pázmándy, pentru a suleva într-o interpelațiune cunoscută afacere cu obligațiunile urbariale ale ministrului de finanțe Szapáry. Interpelatorul întreabă, dacă este adevărat: 1) ca d-l ministru de finanțe a vândut în Octomvrie an. cur. — ear nu în Septemvrie — la firma Waitzenkorn et fii în persoană obligațiunile urbariale în prețul nominal de 11,600 fl. 2) dacă este adevărat că d-l ministru de finanțe a vândut tot în Octomvrie la banca ungurească de escompturi de aici asemenea hârtii de valoare pentru cari d-sa în esposeul seu dela 28 Octomvrie a propus însuși o prolongire a termenelor de amortizare? 3) dacă are cunoștință că mai multe rudenii de ale d-sale au vândut în același timp și în sume mari atari hârtii de valoare? și în fine 4) află d-l ministru aceste fapte compatibile cu pozițiunea sa oficială și cu datorința de a ține secretul?

Ministrul Szapáry răspunde că interpelatorul a atins și lucruri private, la cari nu e dator a răspunde, în meritul lucrului declară că nu se simte vinovat de asemenea fapte din cari s'ar pute deduce un abus de oficiu. Ministrul ia răspunderea pentru tot ce s'a publicat din partea sa în această afacere. Dar toate celelalte sgomote le dechiară de neadevărate. Se roagă să se ia răspunsul seu lacunoscință.

Dep. Pázmándy replică că asemenea lucruri nu pot să treacă de lucruri private, căci ele ating încrederea în parlament și în guvern și de aceea ministrul trebuie să se pronunțe respectat și per estensum asupra afacerii. Cu toate aceste oratorul, deși nu este mulțumit cu răspunsul, îl ea totuși spre sciință.

Camera ia cu mare majoritate răspunsul ministrului la cunoscință. Au votat și membrii din diferitele partide opoziționale cu guvernul.

Din Carlovit.

27 Octomvrie.

Congresul sârbesc bisericesc a rezolvat bugetul averilor monastiresci, a statorit programa pentru sesiunea cea mai de aproape și eri a ales comitetul permanent al congresului și s'a întregit consistoriul metropolitan și consiliul superior de scoale. În comitet, care este tot odată cea mai înaltă instanță în toate atacurile bisericesci și scolare, s'au ales: Episcopul Stoicovici consiliar regesc și vicepresidentul congresului Branovacki, protopresbiterul Brancovici, Dr. Subotici, Dr. Vaso Gyurgyevici, Ivanovici și Popovici. Astăzi s'au autenticat toate protocoalele și mâne închide comisariul regesc solemn sesiunea.

28 Octomvrie.

Comisariul regesc a închis astăzi congresul. Se cetesce hârtia ministerială prin carea se împărătesce, că împăratul exprimă congresului mulțumita sa. Comisariul mulțamesce pentru atitudinea prevenitoare a membrilor și promite a recomanda călduros decisiunile congresului. În fine comunică, că guvernul este gata a convoca pe primăvara viitoare congresul pentru continuarea lucrărilor. Discursul comisariului fu întâmpinat cu aclamațiuni de „vivio“ pentru Maiestatea Sa.

Discursul rostit de d. Vasile Alecsandri în ședința senatului român din 10 Octomvrie.

(Incheiere.)

D-lor senatori!.. În prezența unei situații atât de anormale, ce avem de făcut? care trebuie să fie atitudinea

noastră? Avem a ne pătrunde de caracterul sacru al mandatului nostru, și fermi, și decisi, avem să spunem cu curajiu precum și cu deferența cunoscută, puterilor semnatare tratatului dela Berlin:

„Am fost calumniați în ochii voștri, calumniați într'un grad astfel „că dintr'un popor liberal și emancipator ce suntem, am ajuns a fi considerati de voi ca un popor netolerant, barbar și persecutor.

„Această calumnie a isbutit a „nasce în spiritele voastre o indignare, „care v'a dictat art. 44 din tratatul „dela Berlin.

„Acel art. 44, prin condiția pusă „recunoșterii independenței noastre, „cuprinde un blam nemeritat de noi, „o insultă care lovesce demnitatea „noastră română.

„Deci decât recunoșterea unei „independențe pătate cu umilire, mai „bine o nerecunoșcere ce o scutesce „de stigmat.

„Calumnia a fost perfidă, — in „dignarea neintemeiată, — penalitatea „nedreaptă.

„Deci noi Românii, cu tot respectul datorit marilor puteri ale Europei civilizate, dar tot odată cu toată demnitatea ce aparține de dreptul unui popor prin sine independent, venim să facem apella marimimă voastră și la simțământul vostru de caritate pentruca să constatați adevărul, și prin urmare să nu subordinați recunoșterea independenței României unei „clause ce atacă dreptul ei suveran „de legiferare, și toate fibrele onorului seu.

„Lăsați-ne propriei noastre inițiative, liberului nostru arbitriu pentru a regula cestia israelită într'un mod conform cu principiile civilizației moderne, ce le-am aplicat cu generositate către alții, și cu interesele „noastre economice și naționale, precum din libera noastră inițiativă am „urmat în privirea Românilor, odinioară servi, a Țiganilor, odinioară sclavi, a Armenilor și a Bulgarilor.

„Recunoșcați independența noastră pur și simplu, pentruca să nu „remână nici umbră de blam, nici un „vestigiu de stigmat pe fruntea României, și astfel promitem a face „schimbare în unele dispoziții ale constituției noastre.

„La cas contrariu... o declarăm „cu o profundă regretare, datoria noastră a o apăra ear nu a o sfășia într'un moment de surprindere; chemați a păstra neatinsă demnitatea „națională, ne vom vedea obligați de „conștiința noastră a amâna pe un „timp mai fericit revisuirea constituției.

„Această declarație o facem fără „nici un spirit de sfidare, dar chiar „sub forma unei rugăciuni adresate de noi acelor mari puteri, care sciu a ține sus drapelul demnității lor, și care ne vor permite a urma exemplul lor, pentruca astfel să fim demni de a lua locul nostru alături cu ele.“

Nu mă îndoiesc că toți domni senatori, precum și toată țara resimt nedreptatea și insulta amară ce ni s'a făcut din cauza unei simple erori provocate dintr'o calumnie, însă se vor găsi negreșit unii dintre colegii mei, care conduși de un spirit de prudență cam esagerată, îmi vor face întâmpinări:

Unul va dice poate că Europa luând odată o decisiune în privirea noastră, nu ar pute să revie asupra ei, prin urmare refuzul nostru de a ne supune verdictului seu ar fi din parte-ne o desfidare imprudentă.

Voiu răspunde că ar fi să nesocotim spiritul de echitate a puterilor civilizate, dacă am crede că recunoscând eroarea în care au fost induse asupra noastră, s'ar înteați a manținé o clausă pedepsitoare, infamantă și nemeritată, în tratatul dela Berlin;

voiu adăogi că inculpatul ce și reclamă dreptatea nu desfide pe judele seu, și că a refusa stigmatul pe fruntea țerei, a refusa sinuciderea neamului nostru, nu este un act de desfidare. Europa e prea luminată, ca să pună în cumpănă amorul seu propriu de putere gigantică, cu dreptul sacru a unui mic popor ce a meritat totdeauna bunăvoința ei. Europa cunoasce că demnitatea unei nații nu se măsură pe numărul locuitorilor sei, precum onorul și curajul unui om nu se măsură pe talia.

Altul va dice poate că s'ar uni cu părerea mea, dacă din dosul refuzului nostru de a ne supune, am avé 300,000 de baionete. Voiu răspunde, că dreptul nostru e mai tare decât 300,000 de baionete, cari dacă le-am avé și am voi să facem întrebuițare de ele, ne-am găsi în față cu 300,000 baionete ale Europei coalizate în contra noastră. Prin urmare, nu 300,000 de baionete ne-ar pute dicta datoria noastră de a feri fruntea țerei noastre, de a insulta dar dreptul nostru.

Altul va dice că art. 44 nu cuprinde nici o intenție de insultă în contra nației române, ci numai o simplă condiție de admitere în marea familie europeană, precum de pildă condițiile la care este ținut a se supune ori cine are dorința de a face parte dintre membrii unui club. Stranie întâmpinare! L-ași întreba pe acel întâmpinător, dacă ar primii să între într'o adunare, cu condiție de a se sinucide mai întâiu, sau cel puțin cu condiție de a trece printr'o umilire degradatoare!

Altul va dice: că trebuie să facem oare-cari sacrificii, pentru ca să intrăm și noi odată în marea familie europeană. Voiu răspunde d-sale, întrebându-l dacă nu a remarcat în unele familii câte o rudă scăpată, care are mai mult rolul și aparența de slugă decât acela de rudă, care e tolerat în salon sub condiție de a nu se prevala de legăturile sale de rudenie cu stăpânii salonului, care e pus la masă în capătul mesei, și dacă sunt mai mulți meseni sau meseni importanți, e trimis să prânzească jos cu ceilalți servitori. Această poziție de rudă scăpată și umilită, eu nu o admit pentru România când e să între în familia europeană, și mi place a crede că fiecare dintre noi gândesce ca și mine: că România și-a recăstigat titlurile sale de nobleță pe câmpul resboiului, că prin urmare are dreptul de a face intrarea sa în lume cu fruntea sus, ear nu cu capul plecat.

Altul va dice: că în fine tot trebuie să facem ceva în favoarea Evreilor, pentruca să dăm o satisfacere Europei și să stergem din constituția noastră acel nenorocit art. 7, cauza situației noastre de astăzi.

Dar! trebuie să facem ceva, însă ce, și cum, și când? Eată întrebarea. Dacă Europa apretând actele noastre din ultimii 30 de ani, și convingându-se prin acele acte, că suntem un popor liberal și emancipator, ar fi recunoscut pur și simplu independența noastră, căstigată de noi înșine, ear nu dată nouă pomană, și dacă în urma acestei recunoșceri leale, ar fi cerut dela noi oficios ca să desființăm stavilă pusă în calea Evreilor, noi Românii, cu generositatea și simțul de grațitudine ce ne caracterizează, ne am fi grăbit a face pentru Israeliți mai mult decât vom pute face acum.

Lăsați la propria noastră inițiativă, și la liberul nostru arbitriu, ne am fi arătat mai liberali, mai marimimoși în privirea Evreilor, decât acum că ne vedem loviți în amorul propriu nostru național, în dreptul nostru suveran de legiferare, și apăsați sub presiunea străină.

Alianța israelită prin nerăbdarea ei de a dobândi drepturi civile și politice pentru coreligionarii sei, au in-

clus Europa în eroare, pentru ca Europa să esercite o presiune draconică asupra noastră. Resultatul este că națiunea română se simte ofensată, că România se simte amenințată, că poporul este iritat într'un grad care poate să producă regretabile evenimente.

Prin urmare reprezentanții sei sunt ținuti a fi cu mare cercumspecție în atingerea constituției noastre și pot dice, sunt obligați la o parsimonie prudentă în cestiunea de acordare de drepturi neamului israelit.

Eată resultatul nerăbdării alianței israelite, nerăbdare legitimă, o recunosc dar imprudentă și nepolitică.

Eu insumi care am reputația de evreofob, m'am simțit cu toate aceste destul de civilizat, pentru ca să găsesc că trebuie să facem Evreilor o condițiune mai corectă în țara noastră, dar când, și cum și în ce condițiuni?

Nu sub presiunea directă a art. 44, nu sub presiunea indirectă a alianței israelite..., ci în liberul nostru arbitriu de stat independent și recunoscut independent face condițiuni.

Căci dacă am urma alminterea, dacă ne am supune a trece sub furcile caudine ale acelui fatal art. 44..... sciți cu ce ne-am alege?

1. Am afirma noi înșine acuzările alianței israelite și am recunoasce starea de barbarie ce ni se aruncă în față făcând un *mea culpa* ce ar rămâne ca o pată eternă pe paginile istoriei noastre naționale.

Supunându-ne cu capul plecat penalității cuprinse în art. 44, am lua deprinderea supunerii, pe când alții ar lua vis a vis de noi deprinderea poruncii, și ca stat independent am ajunge la o stare mai tristă decât aceea din timpul reglementului organic, când eram conduși a *la baguette* de ordinile venite din Petersburg și de firmanurile sosite din stambul.

În fine ne-am espune la cea mai tristă umilire: aceea de a datori recunoșterea independenței noastre, nu sacrificiilor noastre, nu vitejiei noastre, nu Românului care și-a vârsat sângele pe câmpiile Bulgariei... nu simțului de ecuitate a Europei, dar am datori-o în parte... cui?... Alianței israelite!... Asemenea Prințul nostru care a făcut campania ca șef Suveran, în fruntea bravei sale armate, prințul Carol de Hohenzolern, nepotul marelui Împărat al Germaniei, și domn al Românilor, el care și-a căstigat titlul măreț de prinț independent a *la pointe de son épée*, și-ar datora acest titlu istoric, nu vitejiei sale, nu bărbăției soldatului român... dar cui?... în parte alianței israelite.

Ce ar dice dar țara întreagă dacă i-am crea o asemenea situațiune în istorie? Ce ar dice Românul care s'a luptat voios pentru independența moșiei strămoșești?

Țara și-ar întoarce ochii cu durere dela noi.

Românul ar dice: Nu'mi mai cereți de ađi înainte sângele meu, dacă acel sânge vârsat, nu slujesce decât la trunchierea țerei și la înjosirea demnității naționale.

Pentru aceste considerante, când astăzi România vine cu istoria sa în mână, pentru ca noi să înscriem pe paginile sale, al nostru veto, eu unul rup pagina destinată pentru înscrierea umilirei țerei, ear pe cealaltă pagină scriu cu inima mea: demnitatea și salvarea ei!

Eată cuvintele pentru care susțin amendamentul meu. Am ăis!

Varietăți.

* Universitatea națională săsească se va întruni după cum se aude în 1 Decemvrie st. n. a. c.

* Statutele „asociațiunii măsarilor din Sibiu“ s'au provedut cu clausula ministerială de întărire.

* (Finalul cantecului „urma alege“.) „Figaro“ foaie umoristică din Viena aduce în unul din numerile sale de mai dincoace figura ministrului austriac de finanțe, pe care îl înfățișază cu o traistă mare de drum, stând gata a pleca la gară. De desubtul figurei este tipărit: „In cătro dle de Chertek?“ — „Emigrez. Astăzi mi am ridicat salariul și după ce mi s'a subtras impozitul după venitul personal, impozitul întregitoriu, cel după avere și cel de războiu în fine tacsă militară s. c. l. am căpătat la mână 27 cr. Fie ministru de finanțe cine va vrea...“

* (Drum de fer cu cai) are să aibă Clujul. Întreprindătorul Samuel Horowitz a cerut concesiunea a face în Cluj un drum de fer cu cai (tramway)

* (Esport de cereale.) Ni se asigură că de vre-o câteva săptămâni încoace din Sibiu s'au esportat până Marți peste 20,000 măji metrice de grâu și secară în Ungaria. Expedițiunile se trimit la Arad, Oradea etc. Despre ce se espoartă din alte părți ale Transilvaniei n'avem sciri pozitive însă e de creșut, că proporțiunea esportului este aceeași.

* (Urside sau istorii de ale urșilor). În toamna aceasta urșii au ajuns la oare care renume mai mare ca de altădată. Pe hotarul Avrigului a fost în săptămânile trecute o goană de urși, la care a luat parte d. general comandant locot. mareșal Bauer, d. general major Koczi, d. I. Sterca Șuluț, d. adv. I. de Preda s. a. vânători, cam până în 30 la număr, gonaci cam la 300. Cu ocaziunea aceasta ni se spune, că după o goană ostentivă s'au ivit un urs, pe care avrigeanul George Ranga, om de 70 de ani și care a împușcat mai mulți urși în viața lui, la nimerit cu o pușcătură încât ursul a căzut numai decât la pământ. Ranga de bucurie, că a căzut ursul, a aruncat pușca și vrea să se suie călare pe urs dără fu reținut de alți vânători, cari nu credeau că ursul era mort, și avură dreptate, căci ursul s'a sculat și a plecat mai departe măcar că din el curgea sângele șiroiu. Ajungând la șirul gonacilor ursul vrea să și facă cale printre dâșii și a pus brânca pe o fetișoară de vre o dece ani, care eșise cu bunăsa goană, și o aruncă în lături. Biata copilă a scăpat cu frica și cu o mică șgărietură la un picior. Mai bine a încolțit într'un picior ursul pe alt Român, care i trase una cu securea. Urmărind vânătorii pe urs a scăpat și incolțitul cu atâta. După mai multe alte pușcături ursul a ramas în fine mort. Pelea ursului s'a vândut prin licitațiune, eară din prețul peleii căpătară cei răniți câte o gratificațiune ca să și uite de frică și să și aline durerile.

— În Bran, partea Predealului, împușcară Sâmbătă o ursoaie care era cu doi pui după ea. Puii fură uciși.

— Comuna Aciuva din comitatul Aradului era de mai mult timp foarte bântuită de un urs încât oamenii se luaseră de gând. În fine patru locuitori de acolo Nicolae Balascu, Giurgiu Ursu, Mihail Oancea și Ioan Sărb s'au hotărât să și facă ursului apa. Inarmați cu puscă au atacat ursul pe care, după ce pe trei dintr'ânșii unul câte unul i-a îmbrățișat amar, celui de al patrulea i-a succes a l culca la pământ.

Toți împreună l-au omorât. Ursul a tras aproape la opt măji.

* (Falsificare de bancnote). În Turda s'a descoperit o presă (mașină) cu care tipăreau bancnote de câte dece floreni, care seamănă foarte tare cu cele adevărate. Falsificatorii sunt prinși și dați pe mână justiției.

* În comitatul Severinului aproape de Berzasca au prins honveții patru lotrii înarmați.

* (Tălhariile în Bihor) cresc din di în di. În această privință i se scrie din Vêrtej lui „Pesti Naplo“ următoarele: În pregiurul nostru cresc bandele de hoți mereu cu deosebire din lunile de pe urmă încoace. În pădurea Poucei s'au ținut vre o 8 tălhari peste 2 săptămâni fără ca oficiul pretorial să fi întreprins ceva spre prinderea sau risipirea lor. Între Dobrișin și Oradia mare siguranța nu numai pe drumuri e periclitată, dară chiar în comune și case. De curând primi un neguțător cu numele Iacob Kepes dela o bandă de aceste o provocare amenințătoare în tot felul, a i da 300 fl. v. a. Kepes se adresează spre siguranța cătră pretorul, acesta însă îl îndrumază la comisariul de siguranță, carele debia i-a da spre acoperire un persecutor.

* (Statistică comercială). În anul 1877 au comunicat pe trenurile austriace 32 milioane de oameni dintre cari 27 milioane s'au folosit de classa 3. și 4 și numai 4 milioane de classa 1 și 2. Aceia, cari au călătorit pe a 3 și 4 classă au solvit 23 milioane floreni, cei de pe a 2-a 11½ și cei pe 1-a classă 2½ milioane tacsă de călătorie. Va să dăcă și la dările de transport poporul mai de rând joacă rolul principal. El și aici contribuie mai de 10 ori mai mult ca ceilalți.

* (Un rabin ciudat). În orașul Litowsk, la granița Rusiei despre Austria, s'a petrecut un fapt a cărui veracitate dacă n'ar fi garantată de „Fremdemblatt“, am crede că e scoasă dintr'unul din romanele lui Xavir de Montépin:

„Doi Evrei, tata și fiul, trăiau rău. Acesta din urmă cumpără cu 25 ruble pe un țeran rus ca să dea tatălui seu un pasport să poată trece mai iute din această vale a lacrimelor. În ziua hotărâtă pentru executarea crimei, țeranul simțind remușcări se duse la victima desemnată și îi mărturisă tot. Tatăl îl învăță să spună fiului seu că a făcut crima și drept dovadă îi dete să și arete caftanul seu. Apoi bătrânul Evreu se duse la un rabin și îi spuse toată întâmplarea. Rabinul, cu numele Iosif Beer, după multă chibșuire se hotărî să spună fiului că tatăl seu ucis i s'a arătat în vis și i-a dăș să întrebe pe ucigaș dacă vrea să și ispășească crima pe pământ sau înaintea judecătoriaului ceresc? Fiul spăimântat preferă să și spele păcatul pe pământ ca să se poată duce curat în sinul lui Abraham. Atunci el a fost citat înaintea rabinului, unde îl așteptau dece membri influenți ai comunei. Tatăl seu se afla după o perdea.

După intrarea acusatului, judecătoria se sculară și rabinul invită serbătorește umbra mortului să formuleze acușăția. Abia auți fiul vocea tatălui seu și cădă trăsniț. Spaima îl ucisese.

Procurorul general a arestat atât pe rabin cât și pe membrii tribunalului improvisat. Austriacii vor fi capabili să condamne pe acest nou Solomon! Ce dăce alianța; nu e persecuție?

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Bibliografie.

A. de Cihac, *Dictionnaire d'étymologie daco-romane*. Éléments slaves, magyars, tures, grecs-moderne et albanais. — Francofort s/M. 1879.

(Urmare)

Închipuiți-vă că un lexicograf ar încorpora într'un dicționar al limbei nemțesci toate „cuvintele străine“ (Fremdwörter),

câte se află bună oară înșirate în cele două tomuri mari ale opului (Fremdwörterbuch) lui Sanders. Ce și afla apoi în acel dicționar nemțesc?! Ați da între altele de cuvinte curat grecesci, latinesci, franceze, engleze, italiene... cu totul neasimilate; d. e. *Katewochen*, *hysteron-proteron*; et cetera, anno, ad acta; par excellence, plaidoyer; leader, fashionable; piano, salto mortale.....

Ei bine, în dicționarul limbei române al d lui Cihac găsesci: *i proci*, *ipac* (= etc.), *vel* (= mare), *sin* (= fiu), *leat*, *bogdaproste*, *evghenicos*, *flotim*, *icos*, *ipovoloni*, *orologhion*...., dar poți compune o carte pentru sine din toate acele cuvinte străine, cărora lexicografii cel mai tolerant față cu elementele nelatine, nu le poate da loc într'un dicționar *romănesc*, fie acesta apoi chiar și istoric! Căci să se bage bine de samă: deosebirea între „Fremdwörter“, precum am citat unele, și astfel de cuvinte străine din cartea d-lui Cihac, socotind și mulțimea celor în câtuva asimilate, este aceea, că partea cu deservărire precumpenitoare ale acestor din urmă astăzi sau nu se mai aude de loc, sau dacă s'a auțit cândva, apoi s'a auțit numai în cercuri restrinse, luând restricția aceasta atât în privirea locală cât și în cea socială. Ori și care Neamț, aibă el carte cât de puțină, cunoasce și întrebuițează cuvinte ca: *et cetera*, *anno* și altele multe; să i cauți însă cu tot adinsul pe acei Români, cari s'ciu măcar numai de acele cuvinte, dise române, necum să le întrebuițeze. Altcum și aici s'ar mai puté adauge încă multe cuvinte, pe cari dl Cihac nule-a înregistrat. Dacă d-lui primesce cuvinte ca *i proci*, *vel*, *sin*, *leat*... de ce n'a înșirat și alte multe de același soi, precum *pis* (= scris), *dni* (= luna), *ot* (= dela) *ot tam* (= tot de acolo) .., a căror cunoștință pentru înțelegerea de „hrisoave“ și „zapise“ vechi, adecă pentru paleografie încă sânt de lipsă? Și dacă dl Cihac a primit pe neasimilatul *bogdaproste*, ce ca un fel de interiecțiune este întrebuițat numai de poporul cel mai de rând, fără ca acesta să cunoasce măcar înțelesul aceluși cuvânt sau mai bine al acelor cuvinte — de ce nu conține dicționarul d-lui Cihac bunăoară și pe *gospodi pomilui*, ce în toată privința este egal îndreptățit cu *bogdaproste*? Dacă d. e. *aghios*, *chiriacodromeon* au găsit loc între cuvintele romănesci, de ce să fie respinse d. e. *bogorodica* sau *chirie elison*, care, în treacărt fie dăș, se află pe lângă mulți alți termeni grecesci, latinesci chiar și în limba bisericească a Nemților romano-catolici?

Pentru ca cetitorii să și poată închipui, până unde merge rîvna d-lui Cihac, a înmulți elementele nelatine ale limbei romănesci, observăm că d. e. între elementele maghiare ale dicționarului seu se află: „*bărăție*, s., monastere cathol. à Bucarest.“ Alăturăm aici un exemplu dela alt neam. În toată țeara nemțescă publicul mai umblat scie de „*Charité*“ din marea capitală nemțescă Berlin, cel mai puțin întocmai ca și Românnii din România de „*bărăția*“ din Bucuresci. Cum ar judeca însă chiar dl Cihac, dacă vre-un lexicograf ar înregistra într'un dicționar etimologic al limbei nemțesci și: „*Charité*, grosses öffentliches Krankenhaus in Berlin“?! (Astfel se află d. e. în *Petri*, Fremdwörterbuch).

Ne vedem siliți a învinovăți pe dl Cihac, că prea mult a esagerat în semnătatea elementelor nelatine în limba romănească. Dacă vom scoate jargonul de o parte, și cuvintele străine, *neromănesci* de altă parte din opul seu, din o carte, ce vrea să fie „*dictionnaire d'étymologie daco-romane*“ (!), apoi acesta perde mult din voluminoseitatea sa. Ear în partea, ce rămâne după această subtrație, se află mulțime de cuvinte cari — deși romănesci — sau sânt obsolete cu totul, sau sânt puțin întrebuițate — luând în privire întregul popor romănesc — sau sânt provincialisme, cunoscute numai în cutare parte locuită de Români. Dl Cihac ar fi făcut deci bine, dacă ar fi însemnat expres și cu scrupulositate atât cuvintele obsolete și puțin întrebuițate cât și, după puțină, provincialisme.

Ce deosebire nespūsă între un cuvânt ca d. e. *vel* (= mare) și un cuvânt, eară

slavon, ca d. e. *primejdie*! Pe când acela stă, singur și neasimilat, prin „hrisoave“, „zapise“... din timpuri de mult trecute, fiind și pe atunci întrebuițat numai de un cerc restrins de oameni și în anumite casuri: *primejdie* are lângă sine *primejduire*, *primejduitoriu*, *primejdios* și se aude de seculi în graiul viu a tuturor Românilor, începând delă cel mai mare boier până la cel mai de rând om, fie ei din ori care parte locuită de Români! (Va urma).

Bursa de Budapesta din 11 Noemvre n.

Renta de aur 95.15, Împrumutul drumurilor de fer ung. 113.50, I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung. 73.75, II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 85.75, oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. 77.50, împrumutul ung. cu premii 104.25, obligațiuni ung. de rescumpărarea dicimei de vin 90.—, obligațiuni urbariale ung. 88.—, obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire 86.—, obligațiuni urbariale temeșiane 86.60, obligațiuni cu clausulă de sorțire 85.—, obligațiuni urbariale transilvane 85.—, obligațiuni urbariale croato-slavonice —, datorie de stat austriacă în hârtie 68.40, renta austriacă în argint 70.60, renta de aur austriacă 80.75 sorți de stat dela 1860 127.50, acțiuni de bancă austro-ung. 838, acțiuni de bancă de credit ung. 255, acțiuni de credit austr. 277, argint —, galbin 5.57, napoleon 9.30, 100 marce nemțesci 57.55, London (pe polița de trei luni) 116.50.

Bursa de Viena

din 11 Noemvre n. 1879.

Acțiuni de credit	270 —
Valuta nouă imperială germană	57 50
London	116 40
Galbin	5 56
Napoleon d'aur (poli)	9 30

Economico.

Budapesta, 31 Oct. n. Nu mai aveam nădejde a mai vedé vreme bună, după cum se închise ceriul și intrând cu ploile dese și receala. Pe la începutul săptămânei trecute însă deși s'a mai ținut încă vremea închisă totuși frigul cel puțin se perduse și se deschise și ceriul încât pe la mijlocul săptămânei ne puturăm îné fericiti, a mai vedé încă odată în toamna aceasta ceriul senin și soarele strălucind și încăldind atmosfera recită. În a doua jumătate a săptămânei trecute împregiurările timpului schimbându-se definitiv spre bucuria tuturor, au adus cu sine dăilele cele mai drăgălașe de toamnă. Cândura creșce pe di ce merge, universul a început numai decât a reinvia și toamna deși e cătră sfârșit este acuma așa de plăcută ca de obște. Cea mai mare bucurie însă o au bieții economi, cari lucreaza din resputeri spre a sfârși lucrurile restante de pe câmp. Aceste până acuma mai că sânt toate isprăvite. Semn despre această împregiurare îmbucurătoare pentru toți e, că oamenii se ocupă deoaze în cea mai mare parte cu vânăutul de vulpi, epuri etc. Apa pe Dunăre a scădut tare și bușchina deasă împedecă navigațiunea pe dâșă. Pe lângă toată pedeca însă din Romania atâtea bucate sosesc de un timp încoace, încât spaima unei foamete, de care se tot vorbesce prin Ungaria este total delăturată. Bucatele însă precum și toate celelalte articole din tîrg nici acuma nu sânt mai effine. În special notăm următoarele:

Grăul la 40,000 m. m. cu câte fl. 14.75—15.50; sęcara la 4000 m. m. cu fl. 9.75—10.75; orzul la 4000 m. m. cu fl. 7—9; ovșusul la 4000 m. m. cu fl. 7.47—7.65; cucuruzul la 15,000 m. m. cu fl. 7.30—8.80; făina mai n'a avut trecere.

Pastăioasele fură mai vioiu cercețate și a trecut: fasolea cu fl. 10—10.50; linteaa cu fl. 13—14; mazerea cu fl. 14—14.50; mālaiul cu fl. 7.25—7.50; sēmēnța de cânepă cu fl. 9.50—9.75; sēmēnța de in cu fl. 13.50—14; toate per 100 chilogramme; lănila au trecut cu fl. 82—90 per 56 chilogramme,

Porcii încă au avut bun tîrg. Între 69.780 au fost din Ungaria de jos, 6190, din România, 1250 și din Ardeal 580 capete; unsoarea de porc s'a vândut cu fl. 51 fără vas. eară cu vas cutot cu fl. 53; slănila cu fl. 48—54; sęcul cu fl. 47—48; spiritul en gros cu fl. 34.50 și en consum cu fl. 35.50—37.50; cartofii cu fl. 4.50—5 maja metrică; petrolul cu fl. 17.50—17.75 per 100 chilogramme.

Peile au trecut cam de mijloc și adică: peile de oaie din Banat și Ardeal cu fl. 130—140, per 102 dărbabe, eară părechea cu fl. 2.20—2.60; peile de miel din Banat și Ardeal cu fl. 68—78 per 102 dărbabe.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 5 Dec. 1879 și 5 Ian. 1880 imob. lui Bucur Costea în Moha (jud. cerc. Sighișoara); în 24 Noem. și 24 Dec. imob. soției lui Gavrilă Ajtai în Tetiu (jud. cerc. Gherla); în 4 Dec. 1879 și 10 Ian. 1880 imob. lui Ștefan Bölöm în Apața (trib. Brașov); în 17 Noem. imob. lui Artenie Spătariu și soți în Tohat (jud. cerc. Năsăud); în 1 și 31 Dec. imob. moștenitorilor după Iosif Budă din Almașul Tîrgociului (trib. Deva); în 4 Dec. 1879 și 5 Ian. 1880 imob. lui Ladislau Dragoș și soției sale în Cerghidul mare (jud. cerc. Sântmărtin); în 17 Noem. imob. lui Ștefan Borbely și soți în Cluj (trib.); în 17 Noem. imob. Rosaliei Schmotzer în Alba-Iulia (trib.); în 18 Noem. imob. d-nei Francisc Haller născută Agnes Gyulai în Cluj (trib.); în 1 Dec. 1879 și 2 Ian. 1880 imob. d-nei Ioan Folkend în Domald (trib. Ibașfalău); în 20 Noem. imob. Theresiei Szubai născută Kendoff în Hunedoara (jud. cerc.); în 24 Noem. și 24 Dec. imob. Catharinei Schuster sen. în Beșa (jud. cerc. Sighișoara); în 19 Dec. 1879 și 19 Ian. 1880 imob. lui Mateiu și Catarina Knuff în Amnaș (trib. Sibiu); în 22 Noem. imob. rămasului după Carol Pfaffenhuber în Orăștie; în 19 Dec. imob. lui Iosif Aikler jun. în Binținț; în 15 Noem. imob. lui Nicolau Lazar în Ciemeu (trib. Deva); în 3 Dec. imob. lui Nicolau Keresztes în Petrind (jud. cerc. Hunedoara); în 20 Noem. imob. Mariei lui Ioan Roman în Deva (trib.)

2—3 CONCURS.

La scoala capitală gr. or. din Zernești, sa înființat un post de învățătoareasă. Pentru întregirea acestuia să scrie concurs până la 1 Decembrie a. c. st. v. ziua de alegere însă se defige pe 6 ale aceleiași lune.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- I. În bani salariu anual 100 fl. platibil din fundațiunea Comșaiană.
- II. Quartir în edificiul scoalei și 6 orgii de lemne.

Dela concurențe se cere:

1. Ca să poșadă cunoștința limbilor patriei.
2. Atestat de moralitate și de botez.
3. Atestat scolar despre calificațiunea științifică.
4. Dacă a mai fost învățătoareasă atestat despre praca făcută.
5. Atestat că e versată în lucrul de mână și economia casei. Suplicile lor, au a le asterne, dimpreună cu atestatele cerute, preanonatului d-n ppresbiter Iosif Barac în Brașov.

Aleasa va servi un an de probă, în care dovedind diligență și progres se va întări definitiv în post și i se va mări salariul.

Zernești în 21 Octomvre, 1871.

Ioan Dan, m. p.,
preot gr. or. și preș. al com. par.

Nr. 183.

2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de clasa a III, din Livezeni, în protopresbiteratul tractului Hațeg, se scrie prin aceasta concurs, cu termenul până la 25 Novemvre st. v. a. c.

Emolumentele sunt:

1. Casă parochială.

2. 8 jugere pământ arător și fonaș.

3. Dela fiesce care familie (250 familii) câte 1 floren v. a.

4. Venitele stolare îndatinate, satorite în sinodul parochial la 27 Maiu a. c.

Cei ce doresc a ocupa această stațiune de paroch, au ași adresa concursele instruite în sensul prescrișelor din „statutul organic”, și a dispozițiunilor sinodului archidieceșan — din a. 1873 până la termenul susamintit.

Hațeg la 26 Octomvre, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. 190

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia Saschiz ppresbiteratul Sighișoara prelungă neputinciosul paroch Georgiu Șoneriu se scrie prin aceasta concurs cu termen până la 22 Noemvre st. v. a. c.

Emolumentele sunt:

1. Quartir liber cu edificatele economice, grădină de pomi și legumi.

2. Din porțiunea canonică 8 jugere pământ, din cari 6 folosibile în tot anul.

3. Dela 50 familii române câte o ferdelă grâu sau cucuruz sfărmit.

4. Dela 80 familii neurustice câte o ți de lucru

5. Lemne de ajuns.

6. Stola îndatinată dela 70 familii; din cari emolumente compute preste tot rezultă suma de 250 fl.; în fine se observa că capelanul ales va pute fi instituit și ca învățător.

Cei ce doresc a reflecta la prememoratul post sunt invitați ași asterne petițiunile lor subscrisului până la termenul prefapt instruite în sensul prescrișelor „Statutului organic” documentând tot odată, că posedă cunoștința perfectă a limbei germâne prelungă cea maternă, special sunt avisați a se presenta în vr'o duminică sau serbătoare la biserica din Saschis spre ași documenta desteritatea în cântare și tipic sau apoi în cuvântare.

Sighișoara 23 Octomvre 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Zacharia Boiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 119.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei greco-orient. dela biserica de jos din Vimaică în protopresbiteratul Cetății de piatră, prin aceasta cu permisiunea p. ven. consistoriu archidieceșan dto 15 Maiu, a. c. Nr. 1387. B. se scrie concurs cu termen până la 21 Noemvrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. Dela 100 familii câte o ferdelă de cucuruz sfărmit și câte o ți de lucru prețuitoare în 250 fl. v. a., și dela 30 de familii câte o ți de plug prețuite în 34 fl. v. a.

2. Stolele satorite după hotărîrea sinodului ppresbiteral din 1873, cari toate sumate la olaltă dau un venit anual de 400 fl. v. a. prescriș pentru o parochie de clasa III.

Doritorii de a ocupa această parochie, au ași adresa concursele instruite în sensul prescrișelor „Statutului organic” și a regulamentului provisoriu din 1873, la subscrisul oficiu ppresbiteral până la termenul sus arătat.

Cărpiniș la 20 Octomvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Șovrea m. p.,
adm. prot.

Librăria Română

Ioan Corneliu Tacit

în Brașov.

Recomandă toate scrierile apărute în editura „Academiei de știință în București”, precum și o serie de *Calendare pe anul 1880* cu conținut foarte variat. Analele societății academice române: Sesiunile anilor 1867—1877

Tom I	fl. 10.—
— Sesiunea anului 1878	” 1.—
Balcescu Nicolae, Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă Viteazul, urmată de scrieri diverse	” 2.—
Cantemir Demetriu. Tomul I. Descriptio Moldaviae cu o chartă geografică și facsimile	” 1.60
— Tom. II. Descrierea Moldaviei, tradusă din textul original latinesc	” 1.60
— Tom. III. Istoria imperiului otoman, tradusă de Dr. I. Hodoș, Partea I.	” 3.20
— Tom. IV. Partea a II	” 4.—
— Tom. V. Partea I. Evenimentele Cantacuzinilor și Brancovenilor. Partea II. Divanul. Publicate de Sion	” 1.20
Caesar Căiu Iuliu, Comentarele de belul galic, tradus de C. Copăcinean. Comentarele de belul civil, urmate de coment. lui A. Hirțiu, trad. de Caian	” 2.—
Cicerone M. Tulliu, Philipicele, trad. de Aug. Laurian	” 1.20
Cipariu Tim. Gramatica limbei române, Partea II, sintaxa	” 2.—
Dicționarul și Glosariul limbei române	” 12.—
Dione Cassiu. Istoria română dela Nero până la Ales. Sever, trad. de A. Demetrescu	” 1.40
Odobescu A. I. Istoria arhilogiei	” 4.—
Omer, Odisea și batrachomyomachia, trad. în prosă de I. Caragiani	” 3.20
Salustiu C. C. Catilina și Iugurta, trad. de Dem. T. Dobrescu	” —.80

Calendariul pentru toți, cu un tablou gratis: „Misiunea României în Orient”

Calendariul Halimalei

Calendariul amuzant

(Cumpărătorii, fie ai Calendariului pentru toți, sau ai Calendariului amuzant și al Halimalei, vor lua parte la Premiul-loterie, ce se va trage la finele lui Martie 1880, având șanse a câștiga premii de Lei noi: 200, 100, 50, 20, și 10. Numerele câștigătoare se vor publica prin jurnale).

Calendariul amuzant și picant, cu ilustrațiuni esilografice

” pentru doamne și domnișoare.

” dorului (cuprinde poeziile cele mai noue)

” puricelui (cu istorioare comice)

Almanach sau calendariu portativ

Amicul poporului, anul XX

Calendariul bunului econom

Calendariul tipografiei archidieceșane (cu Șematismul bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania)

G. Barișiu, dicționarul unguresc-românesc broșurat

Dogariu și Dariu, Aritmetica; exerciții practice cu numerii dela 1—100 după sistemul decadic. Partea I broșurată 25 cr. legată

(Partea a II-a sub presă).

I. Nemoian, Gramatica maghiară (pag. 306+LXXII)

A. Densușan, Negriada, epopea națională în 6 cânturi

Aricescu C. D. Istoria revoluțiunei române dela 1821 și acte justificative la

istoria Revoluțiunei rom. dela 1821 T. I—II.

Se primesc prenumerațiuni la următoarele romane foarte interesante: „Contesa Lambertini” fiica cardinalului Antonelli, 26 fascicule a 25 cr. — „Dramele Parisului”, de Ponson du Terrail. Traducere din limba franceză a 8 cr. — „Caterina Cornaro”, cea mai frumoasă regină a Ciprului, Roman istoric după G. F. Born, trad. de V. Gr. Pop a fasc. 8 cr. — „Juneța Regelui Henric”, de Ponson du Terrail, a fasc. 8 cr. — „Isabela” sau Misteriele curții din Madrid a fasc. 8 cr.

„Marea otrăvitoare” 37 fasc. a 8 cr.

Prețurile cărților se înțeleg loco Brașov. La trimiterea sub bandă (Kreuzband) se urcă prețul cu 10%. Suma ni se va trimite cu avis postal odată cu comanda.

I. C. Tacit,

Librăria Română.

[56] 1—1

CĂLINDARIUL BUNULUI ECONOM pe anul viseet 1880.

Întocmit de

D. Comșa și Eugen Brote.

Cu mai multe ilustrațiuni intercalate în text.

Anul IV.

Cuprinsul: Dilele și serbătorile de preste an. Chronologia. Pascălia. Anotimpurile. Sistemul planetar al soarelui. Întunecimi. Serbătorile schimbătoare și Posturile. Genealogia: Austro-Belgia, Olanda, Grecia, Portugalia, Monaco. Conspectul complet al țergurilor din Ardeal: A. în rënd principale în Bucovina. — POSTA: A. Posta de epistole, B. Posta de mesagerie. Correspondența te-parativă a valorurilor de bani din toate țările. — TIMBRE. Tabele de interese. Tabela com-NIMICĂ: Cu puteri unite. Carul (cu patru ilustrațiuni). Din istoria calului. Cât se seamănă pe un hectar? Timpul încolțirii și vegetațiunei la diversele plante agricole. Tabela despre mașinile agricole nate. Cât timp poartă animalele agricole? Mutarea pomișorilor tineri. Pentru a apăra vrăbiile dela ci-strațiune. Foarfeci noue pentru tansul oilor (cu ilustrațiune). Ciurul (cu ilu-strațiuni). Scutul pomilor (cu trei ilustrațiuni). Digestiunea. Gândacul de Maiu (cu șase ilu-taia dela Călugăreni. Poesii: Sentinela romană, poem istoric de Vasile Alesandri. Arătura de N. Bel-tec popular. Rugina și frământatul pânei (cu ilustrațiune). Cât e de greu un bou? (cu ilustrațiune). Respectul cuvenit (cu ilustrațiune). Literatura română agricolă. Tabela pentru preschimbarea prețului după măsurile vechi în noue. Inserate.

Prețul 45 cr. v. a. sau 1 leu n.

Editura tipografiei IOS. DROTLEFF în Sibiu.

4—5 [53]